

Derneğin kurumlar ve damga vergisi mükellefiyeti hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	25953680-045.02[2018-37]-41881
Tarih	29.08.2022

T.C.

ORDU VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 25953680-045.02[2018-37]-41881

29.08.2022

Konu : Proje Kapsamında Dernek Hesabına Aktarılan Tutarların Harcanması Hk.

İlgi :

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Derneğiniz tarafından ... Başkanlığına sunulan ... projesinin kabul edildiği, bu kapsamında ... Bakanlığı tarafından ... Projesi kapsamında anılan Başkanlık adına ... TL ödemenin yapılacağı ve söz konusu tutarın Başkanlık tarafından Derneğinizin ... hesabına aktarılacağı, aktarılacak bu tutara istinaden ... Projesi sahasında güvenlik ve temizlik işlerinin yürütülmesi amacıyla Derneğiniz tarafından temizlik ve güvenlik firmaları ile sözleşmeler imzalandığı, proje gereği sözleşme yapılan firmalara KDV dahil ... TL ödeneceği, kalan ... TL tutardan ise Derneğinizin ihtiyacı olan ofis malzemelerinin alınacağı ve proje ile ilgili Tebliğde belirtilen bağımsız denetçi ücretinin ödeneceği belirtilerek, proje kapsamında yüklenici firmaya yapılacak ödemelerinizin damga vergisine tabi olup olmadığı ve bu projeye istinaden yapılan ödeme nedeniyle Derneğiniz adına kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis edilip edilmeyeceği hususunda Defterdarlığımızdan görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup, aynı Kanunun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında da dernek veya vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan sermaye şirketi ve kooperatif statüsünde bulunmayan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi işletme olduğu; maddenin altıncı fıkrasında ise dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği; mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kâr edilmemesi veya kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

03.04.2007 tarih ve 26482 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "Dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler" başlıklı (2.4) bölümünde iktisadi işletmenin tanımı içinde yer alan ve devamlı olarak yapılan ticari, sınai veya zirai faaliyetten söz edebilmek için bu işletmenin tedavül ekonomisine katılması, başka bir ifadeyle işletmede üretilen veya alınan malların veya verilen hizmetin bir bedel karşılığı satılmış olması gerektiği, aksi halde diğer unsurlar var olsa dahi bir iktisadi işletmenin varlığından söz edilemeyeceği ifade edilmiştir.

İktisadi işletmenin belirgin özellikleri; bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesidir. Diğer bir anlatımla iktisadi işletmenin unsurları, ticari faaliyetin de temel özelliklerinden

olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı ya da hizmet ifaları gibi faaliyetlerdir. Kanun, bu gibi halleri tek tek saymak yerine, dernek ya da vakıf tarafından piyasa ekonomisi içerisinde icra edilen tüm iktisadi faaliyetleri kapsama almıştır.

Buna göre, tüzel kişiliği itibarıyla kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayan Derneğinizin ... Projesi sahasındaki güvenlik ve temizlik işlerinin yürütülmesi amacıyla sözleşme kapsamında temizlik ve güvenlik firmalarına yapacağı demeler nedeniyle Derneğinize bağlı iktisadi işletme oluşmayacaktır.

Ancak, Derneğinizin devamlılık arz eden ticari, sınai ve zirai faaliyetlerde bulunması halinde dernek tüzel kişiliği bünyesinde iktisadi işletme oluşacağından bu iktisadi işletme nezdinde kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edilmesi gerekeceği tabiidir.

DAMGA VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEğERLENDİRME

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu, resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kağıtların damga vergisini kişilerin ödeyeceği; 8 inci maddesinde, bu Kanunda yazılı resmi daireden maksadın, genel ve özel btçeli idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köyler olduğu, bu dairelere bağlı olup ayrı tüzel kişiliği bulunan iktisadi işletmelerin resmi daire sayılmayacağı hükme bağlanmıştır.

Mezkur Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "IV.Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünün 1/a fıkrasında, resmi daireler tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin demeler (avans olarak yapılanlar dahil) nedeniyle, kişiler tarafından resmi dairelere verilen ve belli parayı ihtiva eden makbuz ve ibra senetleri ile bu ödemelerin resmi daireler nam ve hesabına, kişiler adına açılmış veya açılacak hesaplara nakledilmesini veya emir ve havalelerine tediyesini temin eden kağıtların nispi damga vergisine tabi tutulacağı hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede, damga vergisi uygulaması bakımından resmi daire tanımı içerisinde yer almayan Derneğinizce ... Projesi kapsamında mal ve hizmet alımları nedeniyle firmalara yapılacak ödemelerin kişiden kişiye yapılan demeler kapsamında bulunması ve bu demeler nedeniyle düzenlediğiniz

kağıtların (1) sayılı tabloda sayılan kağıtlar arasında yer almaması nedeniyle damga vergisine tabi tutulmaması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026